

Οι εξελίξεις στην Τυνησία

Βασίλης Μούτσογλου

Πρέσβης ε.π., Συγγραφέας

Στις 6 Οκτωβρίου 2019, κατά τις τρίτες εκλογές μετά από την Επανάσταση, το κόμμα Ennahda (ισλαμικό –οικογένεια Αδελφών Μουσουλμάνων) καθίσταται πρώτη ομάδα στο κοινοβούλιο, κατέχοντας όμως μόνο το ένα τέταρτο των εδρών. Στις 13.10.19 ένας πανεπιστημιακός άγνωστος στην πολιτική σκηνή ο Kais Saied εκλέγεται Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Την 1^η Σεπτεμβρίου 2020 οι βουλευτές δίνουν ψήφο εμπιστοσύνης σε μια κυβέρνηση τεχνοκρατών, προκειμένου να μη διαλυθεί το κοινοβούλιο, χωρίς ωστόσο να τερματιστούν οι πολιτικές διενέξεις. Το τέλος Δεκεμβρίου, ο Πρόεδρος Saied αποδέχθηκε την διεξαγωγή ενός «εθνικού διαλόγου», που πρότείνει το συνδικαλιστικό κέντρο UGTT, το οποίο ανέκαθεν έχει κεντρικό ρόλο στην πολιτική ζωή της Τυνησίας. Ο διάλογος θα «αναζητούσε λύσεις στα πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα της χώρας».

Η κυβέρνηση επικρίθηκε κυρίως για την διαχείριση της υγειονομικής κρίσης του Covid-19 (18.000 νεκροί σε μια χώρα 12 εκατομμυρίων) και την οικονομία. Στις 25.7.21, μετά από μια μέρα διαδηλώσεων εναντίον της κυβέρνησης, ο Πρόεδρος, βάσει του άρθρου 80 του συντάγματος, ανακοίνωσε ότι αναστέλλει για 30 ημέρες τις εργασίες του κοινοβουλίου, ότι ανακαλεί την εντολή του πρωθυπουργού Hichem Mechichi και ότι αναλαμβάνει ο ίδιος την εκτελεστική εξουσία.

Το άρθρο 80 του Τυνησιακού συντάγματος προβλέπει ότι «σε περίπτωση επερχόμενου κινδύνου που απειλεί την εθνική ενότητα, την ασφάλεια ή την ανεξαρτησία της χώρας που εμποδίζει την κανονική λειτουργία των δημοσίων εξουσιών, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί να λαμβάνει μέτρα που επιβάλλουν έκτακτη κατάσταση, μετά από διαβούλευση με τον πρόεδρο της κυβέρνησης, τον πρόεδρο του κοινοβουλίου και αφού ενημερώσει τον πρόεδρο του συνταγματικού δικαστηρίου. Κατά την περίοδο αυτή το κοινοβούλιο θεωρείται ότι ευρίσκεται σε διαρκή σύνοδο».

Η πλειονότητα της κοινωνίας των πολιτών στην Τυνησία, όπως μεταφέρεται από πολλές πηγές έκανε δεκτές με ικανοποίηση τις ανακοινώσεις του Προέδρου Saied. Το UGTT δήλωσε ότι οι περισσότερες των προεδρικών αποφάσεων είναι συνταγματικές. Οι διαφωνίες εστιάζονται στην πρόθεση του προέδρου να επιβλέπει το υπό ίδρυση συνταγματικό δικαστήριο κάτι που θεωρήθηκε ως επέμβαση στην ανεξαρτησία της δικαιοσύνης. Συνταγματικό πραξικόπημα κατήγγειλε και ο Τυνησιακός Σύνδεσμος για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Το κόμμα Ennahda κατήγγειλε την προεδρική πράξη ως πραξικοπηματική εναντίον της Επανάστασης και του συντάγματος σε μια ανακοίνωση που δημοσίευσε στο Facebook και κάλεσε το λαό να διαδηλώσει έξω από την βουλή. Την πρώτη μέρα εμφανίστηκαν 200 άτομα, την δεύτερη, κανένας. Κατόπιν τούτου, ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου επικεφαλής των ισλαμιστών Rached Ghannouchi επέλεξε να μην προβάλλει περαιτέρω αντιρρήσεις.

Οι Δυτικές χώρες έκαναν συγκρατημένες δηλώσεις, ενώ εναντίον της κίνησης του Προέδρου Saied τάχθηκαν η Τουρκία και το Κατάρ, ενώ υπέρ του, η Αλγερία. Αμέσως μετά την προεδρική εξαγγελία, στις 29.7.21 ο Αλγερινός ΥΠΕΞ Ramtane Lamamra επισκέφθηκε την Τύνιδα και διαβίβασε στον Πρόεδρο Saied «προσωπικό μήνυμα» του Αλγερινού Προέδρου Abdelmadjid Tebboune.

Άραβες δημοσιογράφοι που πρόσκεινται στους Ισλαμιστές στρέφουν τα βέλη τους εναντίον των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, ενώ προοδευτικοί δημοσιογράφοι τάχθηκαν υπέρ του Προέδρου. Υποστηρίζουν ότι ο Rached Ghannouchi είχε παραδώσει την ασφάλεια και τα κρατικά μυστικά της Τυνησίας στην Τουρκία. Με την κίνηση του αυτή, προβάλλουν ότι ο Τυνησίος Πρόεδρος επέτυχε να ξεφύγει από τα δεσμά του Ghannouchi και της Τουρκίας, κάτι που δεν είχε συμβεί με τον προκάτοχο του Moncef Marzouki.